

### Domače vesti

**V bolnišnici**  
V Glenville bolnišnici se nahaja John Jakely, p. d. Mlinar, bivajoč v Girard, Ohio. Nahaja se v sobi št. 115, kjer ga prijatelji lahko obiščejo med 2. in 3. uro popoldne ter med 7. in 8. uro zvečer. Zelimo mu skorajšnje popolno okrevanje!

**Graduantinja**  
Prošlo nedeljo je graduirala iz Ohio univerze v Athens, O., Miss Mary Drobnič, hčerka Mr. in Mrs. Victor Drobnič iz 1094 E. 76 St. Prejela je Bachelor of Science v tečaju "Home Economics" (Dietetics). — Čestitamo!

**Vročje je, vroče...**  
Ali se spominjate, kako ste se pritoževali, da letos sploh ne bomo imeli nobenega pravega poletja? Takrat namreč, ko je bilo iz neba dan na dan in smo mislili, da se sonce nikdar več ne prikaže. Pa se je kar hitro spremenilo. Včeraj je imel Cleveland najbolj vroč 10. junij, odkar obstoji mesto. Če ste se potili, se nikar ne čudite, kajti ob polpetih popoldne je toploter kazal nič manj kot 90 stopinj!

**Vile rojenice**  
Pri družini Mr. in Mrs. Joe Turk na 19414 Muskoka Ave. so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka, ki je tehtal ob rojstvu 9 funtov. V družini imajo dve hčerki, katerima bo bratec sedaj delal družbo. Mati, katere dekleško ime je bilo Frances Sušel, in dete se dobro počutita in se nahajata v Glenville bolnišnici. Čestitamo!

**Na potu v domovino umrl**  
Tednik "Edinost," ki izhaja v Toronto, Ontario, Canada, poroča sledeče:  
"Na potu v domovino na parniku 'Radnik' je umrl tovariš Jakob Drobnič iz Toronto. Pokopan je v Father Point, Que."  
Pokojni Jakob Drobnič, po domače Gornikov, je bil doma iz Žerovnice pri Cerknici, kamor se je vračal s skupino jugoslovanskih povratnikov v domovino. V Canadi zapuščala sina Franka, v Euclidu, O., sestro Uršulo Verh; v Wadsworth, O., brata Johna, v stari domovini pa 81 let staro mater, soprogo, dve sestri in več sorodstva.

**Darovi pri Sansu**  
Pri podr. št. 39 SANSa sta prispevala vsak po \$10 Mr. Fr. Klemenčič iz 886 E. 141 St. mesto venca za pokojnega Vincent Klemenčiča in Mrs. Uršula Muley. Odbor se jima iskreno zahvaljuje.

**Pobiranje asesmenta**  
Tajnica društva sv. Ane št. 4 SDZ sporoča, da bo pobirala asesment nočjo ob 7:30 do 8. ure v navadnih prostorih.

**Trije utonili**  
Na jezeru Erie sta utonila dva bivša vojaka Andrew Kris, star 25 let, in William Varga, star 21 let, ko se je mala jadrnica, v kateri so se podali na jezero, prevrnila. Tretji član skupine, 20-letni Nick Lupson, je bil rešen bolj mrtev kot živ, potem ko se je devet ur in pol držal za prevrnjeno malo ladjo.  
Tretja žrtev vode je postal 19-letni vojak Oscar Thompson, ki se je tekotom dopusta šel kopat v neko zapuščeno jamo za kovanje peska v Garfield Heights in tam utonil.

## Zakaj ni mogel Matej Bor priti na SANSovo konvencijo

### Ameriški časnikar poroča iz Belgrada, da so ameriške oblasti odklonile vizo slovenskemu pesniku Mateju Boru

BELGRAD (WNS) — Poroča DONALD HESSON — Nadaljni dokaz neprijateljskega stališča ameriške vlade proti svojemu zavezniku Jugoslaviji je prišel do polnega izraza pri slučaju Mateja Bora:

Slovenski pesnik in direktor Ljudskega gledališča v Ljubljani Matej Bor se je kot gost iz Slovenije, poleg znanega duhovnika Jožeta Lampreta, imel udeležiti SANSove konvencije, ki se je vršila v Clevelandu 30. in 31. maja.

Bor je 22. maja na ameriški ambasadi v Belgradu vprašal za vizo. Po zaslišanju, ki se je vršilo poldrugo uro, mu je bila odklonjena.

Ameriški podkonzul je Bora, ko mu je staval običajna vprašanja, vprašal, če je delal na beograjski radio postaji leta 1944. Potem je začel zasliševati Bora o vsej njegovi aktivnosti od leta 1939 naprej.

**Izjava Mateja Bora**  
"Bil sem pod vtisom kot da govorim s policajem," je rekel Bor. Izjavil je, da je konzulu povedal, da so ta vprašanja zelo nenavadna, ker da on želi odgovoriti v Zedinjene države edino, da se udeleži konvencije SANSa in da vidi, kako delajo ameriška gledališča.

"Naše procedure pri izdajanju viz so bolj stroge kot pa v

Franciji ali pa Jugoslaviji," je rekel podkonzul, "ker, ko mi izdamo vizo vi lahko svobodno potujete po Ameriki kamorkoli želite. Navzlic temu, da so vaše procedure v Jugoslaviji manj stroge od naših, ameriški državljani, ko pridejo v Jugoslavijo, ne morejo svobodno potovati po deželi."

**Izjava ameriškega časnikarja Hessona**

Ta zadnja izjava glede ameriških državljanov v Jugoslaviji ne odgovarja stvarnosti. Ko sem srečal Mateja Bora v Ljubljani, sem potoval več kot dva tedna po Jugoslaviji, ne da bi me kdor koli spremljal. Nikoli nisem bil ustavljen ali zaslišan od strani policije ali pa drugih predstavnikov oblasti in nikjer mi ni bilo prepovedano, obiskati katero koli mesto ali osebo.

Ko je podkonzul Mateju Boru že odklonil vizo, je rekel, da je on samo nižji uradnik in da mu navzlic temu, da bi osebno želel, ne more dati vize, ker da je "uradna zunanja politika Zedinjenih držav drugačna."

## Ohijska postavodaja se tudi pridružila gonji proti delavskim unijam

### Republikanska večina hoče pokazati hvaležnost svojim gospodarjem

Ohijski republikanci očividno nočejo zaostati za svojimi kolegi v Washingtonu v zadevi zakonov za "reguliranje" delavskih organizacij. Dokaz temu je bil včerajšnji dan v poslanski zbornici državne zakonodaje v Columbusu, v kateri posedajo republikanci ogromno večino.

Peščica demokratov, ki so ostali v zbornici po republikanski poplavi zadnje jesen, je snoči rekla, da bo včerajšnji dan zapisan v zgodovini ohijske postavodaje kot "protidelavski dan," kajti republikanska večina je v silnem zagonu, da dokáže svojo hvaležnost velelastniškim interesom, ki financirajo republikanske kampanje, v enem dnevu sprejela nič manj kot tri zakonske predloge za "reguliranje" delavskih unij.

"Veliko delo," ki so ga izvršili republikanci včeraj v Columbusu, je bilo sledeče:

Z večino 96 glasov proti 30 je bila sprejeta Fergusonova predloga, ki prepoveduje stavke oseb, ki se nahajajo v javnih službah, med ostalim tudi učiteljstvu v javnih šolah.

Odobrena je bila predloga za dodatek k državnim ustavi, glasov katerega bi se "zaprti delavnice" v državi prepovedala.

(V tej zvezi je bil napravljen poizkus, da bi se v predlog vključila tudi točka, ki bi prepovedala diskriminacijo pri najemanju radi polti, vere ali narodnosti, ampak republikanska večina je ta poizkus odločilno porazila).

### Iz bolnišnice

Iz Glenville bolnišnice, kjer je srečno preстал težko operacijo, se je vrnil poznani John Prijatelj iz Conneauta, O. Začasno se nahaja pod zdravniško oskrbo na 342 E. 156 St., kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Zahvaljuje se za obiske, darila, cvetlice in kartice, qj jih je bil deležen.

### Pogreb

Pogreb pokojnega August Salaya, ki je bil ubit v avtni nezgodi, se bo vršil v četrtek zjutraj mesto v sredo, kot je bilo prvotno naznanjeno.

### ZAKAJ ZEDINJENE DRŽAVE PODPIRAJO SVETOVNO REAKCIJO?

Pred konvencijo Ameriškega rdečega križa v Clevelandu, kateri prisostvuje 5.000 delegatov iz vseh delov dežele, je snoči govorila Vera Micheles Dean, ravnateljica raziskovalnega oddelka vplivne organizacije "Foreign Policy Association", ki je izjavila, da je tragično, da Amerika, ki je sama izšla iz revolucije, v tem odločilnem momentu v zgodovini, nudi podporo vsepovsod na svetu silam skrajnega nazadnjastva, v domnevi, da bo s tem ustavila val komunizma.

"Naša dolžnost je, da nudimo svojo podporo silam, ki gradijo za bodočnost, ne pa onim, katerih pogled je obrnjen nazaj," je rekla odlična govornica.

Mrs. Dean je bila glavna govornica na večernem zasedanju konvencije, ki zboruje v Clevelandu od ponedeljka in ki se bo završila danes zvečer.

Mrs. Dean je apelirala, da Zedinjene države vodijo akcijo za svobodnejšo trgovino med narodi sveta in v tej zvezi poudarila, da mora Amerika tudi uvajati in ne samo izvažati, v teku nekaj mesecev, ali morda celo tednov, bodo zaloge dolarjev, ki jih posedajo nekateri narodi, izrpane, je izjavila Mrs. Dean in tedaj utegne pasti duša našega izvoznega tržišča.

Mi ne smemo dovoliti, da bi nas nejevolja radi nekaterih ruskih akcij napravila sleh za posledice," je rekla govornica. "Kadar so ljudje lačni in brezupni, se bodo oklenili katerega koli sistema, ki jim obeta izboljšanje."

V našem prizadevanju, da ustavimo širjenje komunizma, ne smemo pozabiti, je rekla Mrs. Dean, da so resnični sovražniki človeštva lakota, beda in bolezen."

### AVTNI DELAVCI SE PRIDRUŽILI STAVKARJEM

PARIZ, 10. julija—Tri tisoč francoskih avnih delavcev se je pridružilo stavki železniških in plinskih delavcev, ter tako ustvarilo še težji položaj v deželi.

### Nov grob

**JOHN STERLE**  
Snoči ob 11. uri je preminil v Emergency Clinic bolnišnici, kjer se je nahajal malo časa, John Sterle, star 52 let, stanujoč na 6713 Edna Ave. Doma je bil iz vasi Kozarca, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913. Po poklicu je bil zemljiški prodajalec. Njegova žena Mary, rojena Hrovat, je umrla v aprilu l. 1944. Bil je član društva Ložka dolina, društva sv. Antona C. K. of O., in društva Slomšek. Tukaj zapuščala osem otrok: Mrs. Loretta Gust. John ml., Leonard, Richard, Eugene, Edward, Marie in Paul ter brate in druge sorodnike v stari domovini. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod.

### Znani češki tovarnar Frank J. Vlček umrl

Včeraj je umrl v Clevelandu znani češki tovarnar Frank J. Vlček, ki je prišel v Cleveland iz Češke kot reven naseljenec in postal eden najuglednejših clevelandskih industrialcev. Dočakal je starost 76 let.

## Amerika zapravila pol milijarde na okupacijskem denarju v Nemčiji

### Romunski premier za tesno sodelovanje z Jugoslavijo

BELGRAD, 10. junija—Dr. Petru Groza, romunski premier, je v ponedeljek podal razloge za obisk njegove kabinetne delegacije v Jugoslaviji.

Na banketu, ki ga je priredil maršal Tito za počastitev romunske delegacije, je dr. Groza rekel: "Mi želimo ustvariti politično, kulturno in ekonomsko sodelovanje, da prispevam k ohranitvi miru in da zagotovimo mir za nas in bodočo generacijo."

Romunski premier je poudaril, da Romunija nima želje, da zapusti to zajednico narodov, ki ljubi ta del sveta "in da ni želja, da se ustvari samo platonsko prijateljstvo z narodi, ki živijo tu" (v Jugoslaviji).

Ob priliki nazdravljenja obiskovalcem, je maršal Tito izjavil, da imata Romunija in Jugoslavija takšen geografski položaj, "da morata ustvariti sodelovanje, ki bo onemogočilo pojav elementov, ki bi ogražali njen razvoj."

Romunski delegatje so obiskali poleg Tita tudi predsednik Ljudske skupščine in ostale urade. Romunski zunanji minister George Tatarescu je imel kratak pogovor z jugoslovanskim zunanjim ministrom Stanoje Simićem.

V nedeljo večer je romunska delegacija obiskala beograjsko opero, ki je vprizorila Smetanovo "Prodano nevesto."

### REVIZIJA DONAVSKEGA PLOVNEGA SISTEMA

BELGRAD, 10. junija—Uradni komunikacije pravi, da sta romunska in jugoslovanska vlada sklenile sporazum za "prijateljsko sodelovanje in medsebojno pomoč v bližnji bodočnosti." Sporazum sta podpisala maršal Tito in romunski premier Petru Groza.

Obe vladi sta se sporazumele tudi glede revizije donavskega plovnega sistema.

### Otroka v Massillon bila umorjena

MASSILLON, O., 10. junija—V zvezi s poročilom, da sta bila v otroškem oddelku Mestne bolnišnice v Massillonu, Ohio, najdena mrtva devet oziroma deset tednov stara otroka, ki sta se tam nahajala v svrhu operacije, je zdravnik dr. E. C. Reno izjavil, da sta otroka bila umorjena. Rane na obeh straneh glav so takšne narave, da so mogle biti povzročene samo z uporabo sile.

S to izjavo je dr. Reno zavzel stališče, ki je nasprotno stališču policijskega šefa Stanley W. Switterja, ki je izjavil, da sta smrti utegnile biti posledica nezgode.

### V INDIJI JE 11 MILIJONOV REGISTRIRANIH BERAČEV

BOMBAY, 9. junija.—Po uradni statistiki se v Indiji nahaja 11 milijonov registriranih beračev. Poleg tega je okrog 1 milijon beračev, ki niso registrirani.

### Republikanski senatorji zahtevajo preiskavo glede zamenjave nemških mark

WASHINGTON, 10. junija—Trije republikanski senatorji so danes zahtevali natančno preiskavo v zvezi z poročili, da so Zedinjene države zamenjale okupacijske denar, ki so ga v Nemčiji tiskale sovjetske okupacijske oblasti. Baje je bilo zamenjanega za \$500,000,000 tega denarja.

V osebnih pogovorih so senatorji rekli, da so zvedeli, da so stroje za tiskanje okupacijskega denarja ameriške oblasti izročile Rusom, ki da so denar tiskali in z njim plačevale zavezniške okupacijske čete.

Neka prejšnja poročila pravijo, da so ruski vojaki, ki so dobili ogromne vsote na račun zaostalih plač, kupovali od ameriških vojakov s tem okupacijskim denarjem zapestne ure in nakite, potem pa so ameriški vojaki ta denar zamenjali za dolarje.

Izjava vojnega oddelka z dne 21. aprila v zvezi s poročili, da je na ta način zvezna zakladnica izgubila določeno več kot pol milijarde dolarjev, priznava, da je armada izmenjavala nemški denar.

Predsednik senatnega odbora za nakazovanje izplačil Bridges je izjavil, da je obveščen, da se je zamenjalo za okrog \$400,000,000 do \$900,000,000 tega okupacijskega denarja.

"Rečeno mi je, da se je zamenjavo držalo kot tajni deficit in neki senatni odbori bi brez dvoma morali preiskati zadevo," je rekel Bridges.

Izjavil je, da je vprašanje okupacijskega denarja bilo obravnavano na konferenci v Jalti, kjer so Rusi prvič zahtevali, da se jim izročijo stroji za tiskanje.

Strojev takrat še niso dobili, toda ameriški uradniki so pozneje popustili. Ko so Rusi te stroje dobili, so se začeli pojavljati v ameriški in britski okupacijski zoni ogromne količine tega denarja.

"To je dalo slutiti, da so Rusi tiskali denar tako hitro kot so mogli dobiti papir," je pojasnil Bridges.

### Poroka

V soboto, 14. junija se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete ob 8:30 uri zjutraj George Panchur, sin poznane družine Mr. in Mrs. George Panchur, ki imajo trgovino s stenskim papirjem in barvo na 16603 Waplerloo Rd., in Miss Angela Arh iz 16213 Huntmere Ave. Sorodniki in prijatelji so javljeni, da se poročni obredov udeležijo. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

### MADŽARSKI VODILNI KOMUNIST O PISMU DEAN ACHESONA

BUDIMPEŠTA, 10. junija—Neki vodilni madžarski komunist je izjavil, da se je našlo pismo bivšega ameriškega državnega podtajnika Dean Achesona, v katerem je bila "objubljen na pomoč" bivšemu madžarskemu premirju Ferenc Nagyju, ki je obtožen, da je hotel vreči republiko.

### Truman je bil v Kanadi dočakan z ovacijami

OTTAWA, 10. junija—Clani kanadskega parlamenta so dočakali predsednika Trumana s toplimi ovacijami nekoliko ur po njegovem prispetju v Kanado.

Predsednik Truman je obiskal kanadskega premierja W. L. Mackenzie Kinga, ki je baš proslavljal 20-letnico svoje državniške delavnosti. Truman se ni udeležil ceremonij, toda bil je pozdravljen, ko je prispel in zaupustil Confederation Hall.

Premier King je pozdravil Trumana s kratkim nagovorom, v katerem je med ostalim rekel: "Vaša prisotnost tu je dodala izredni značaj (proslavi). Tisti, ki so danes prisotni, ne bodo nikoli pozabili, da so imeli privilegijo videti predsednika Zedinjenih držav skupaj s predstavnikom njegovega veličanstva kralja v centralni dvorani parlamenta."

Na proslavi 20-letnice državnosti Kinga, ki je še vedno premier, se je zgodila nezgoda, ki je povzročila dosti smeha. Ko je po sporodu moral biti razkrit portret bivšega premierja, je pomotoma bil razkrit portret premierja Kinga.

### Državni oddelek zanimal zveze z Ferenc Nagyjem

Obelodanjeni sta pismi, ki jih je Dean Acheson pisal bivšemu premierju

WASHINGTON, 10. junija—Državni oddelek je danes zanimal obtožbe komunističnega časopisa v Budimpešti, da je med Zedinjenimi državami in bivšo madžarsko vlado obstojal "tajni sporazum."

Po komunističnemu glasilu v Budimpešti je baje Dean Acheson pisal Nagyju dve pismi, s katerimi je obljubil ameriško pomoč tedanji madžarski vladi.

Predstavnik državnega oddelka je izjavil, da obtožbe ne odgovarjajo resnici. Odkril je vsebino obeh pism Dean Achesona.

V prvem pismu, ki je datirano 3. marca (devet dni po objavi tako imenovane "Trumanove doktrine"), ni omenjena nobena protikomunistična pomoč Nagyjevi vladi. Acheson je zagotovil bivšemu ameriškega državnega podtajnika Dean Achesona, v katerem je bila "objubljen na pomoč" bivšemu madžarskemu premirju Ferenc Nagyju, ki je obtožen, da je hotel vreči republiko.

# "ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by  
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.  
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO  
HENDEKSON 5311-12  
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

## SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:  
(Po poštu v Clevelandu in po pošti izven mesta):  
For One Year—(Za celo leto) \$7.00  
For Half Year—(Za pol leta) 4.00  
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:  
(Po poštu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):  
For One Year—(Za celo leto) \$8.00  
For Half Year—(Za pol leta) 4.50  
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:  
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):  
For One Year—(Za celo leto) \$9.00  
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

## ARGENTINA NA BRANIKU "DEMOKRACIJE"

Argentina nam je še eden vzgleden dokaz, da se Trumanova doktrina pri svoji obsežni, globalni aplikaciji ne bo ozirala, dali so vlade držav, katerim se pomoč ponuja, "demokratske" ali pa v pravem pomenu besede fašistične. Pri slučaju Grčije je dovolj znano, da se tam podpira monarho-fašistično vladno, ki se drži na sedlu potom terorja, katerega pa ne bi bila v stanju izvajati, če prvotno ne bi imela vojaško pomoč Anglije, pozneje pa, zaradi "razbremenitve" Anglije, ki je preveč zaposlena na drugih področjih, to isto pomoč od Zedinjenih držav. Slučaj Turčije je tudi dovolj znan, kakor vrsta "demokracije," ki je tam v nevarnosti. Na dnevni red prihaja borba proti enaki nevarnosti v Italiji in Franciji, vse seveda z denarjem ameriških davkoplačevalcev. Toda poleg teh se nahaja še mnogo ostalih nevarnih področij, katere bi bilo treba temeljito podpreti, ker ta nevarnost "komunizma" je sedaj tako aktualna kot je bila pred izbruhom druge svetovne vojne. Takrat se ni oviralo Hitlerja pri oboroževanju, čeravno je vsak vedel, da je diktator prvega reda. Istotako je bil v Italiji pozdravljen Mussolini, v Španiji pa fašistični diktator Franco. To so bili vsi prvoborci proti "komunistični nevarnosti" v Evropi in proti Sovjetski zvezi so se zavarovali s tako imenovanim "Anti-kominternim paktom." Ni dvoma, da so vlekli v svoje objem tudi ostale države, neke s prijaznim dopovedanjem o potrebi takšne borbe, druge pa zopet z bolj drastičnimi sredstvi. Kako se je končala njih borba proti "komunistični nevarnosti" je že eno od najbolj značilnih poglavij zgodovine sveta.

V Ameriški zunanji politiki, ki bo istotako šla v zgodovino pod imenom "Trumanova doktrina," ni nobenih drugih smernic, nobenih drugih ciljev ali pa namenov, kot pa ta večna borba proti "komunistični nevarnosti." Ta borba je postavljena nad vse ostalo; nad demokratične pravice prizadetih narodov, nad svobodo teh narodov, nad njihovo prosperiteto . . . Vse bolj znani partnerji se pridružujejo tej borbi in prisegajo na Trumanovo doktrino kot novo idejo odrešenice. V Italiji je neo-fašist Gianini izjavil, da je on logična posledica te doktrine. V Franciji je to isto izjavil general z diktatorskimi ambicijami, de Gaulle. V Španiji se otrok Mussolinija in Hitlerja, generalisim Franco, čvrsto drži v sedlu, ker je momentalno borba proti fašizmu potisnjena v stran vsled bolj važnih vprašanj.

Ena od poslednjih borbkinj proti tej nevarnosti je Argentina diktatorja Juana Perona, proti kateremu, kot razumljiva posledica Trumanove doktrine, Zedinjene države kažejo sedaj bolj prijazen obraz. Zedinjene države so pripravljene, da oborožijo Peronovo Argentino navzlic dejstvu, da ako obstoji še kakšna fašistična država v Južni Ameriki, potem je to brez vsakega dvoma Argentina. Kot pri slučaju Mehike, se je tudi pri slučaju Argentine pozabilo na stara trenja. Ameriški ambasador Messersmith se je ravno vrnil iz Argentine po napornem delu, da poravnava nesoglasja, ki jih je njegov prednik Spruille Braden, pomožni državni tajnik (sedaj že odslovljen) povzročil, ko je izjavil, da je Peronova Argentina diktatura, ki ogroža ostale južno-ameriške države. Braden je podprl svoje trditve s celo vrsto dokumentov. Posebno je opozoril, da je Perona vezbal za njegov poklic, tajnik italijanske fašistične stranke Roberto Farinacci in da sta dva njegova glavna svetovalca bila nacistična Ludwig Freude in osebni svetovalec Hitlerjevega financierja Schachta, Heinrich Doerge.

Po drugi svetovni vojni je Peronova Argentina pokazala svojo posebno ljubezen za nacistične in fašistične vojne zločince. Nobena tajna ni, da v Argentini vse vrvi raznih zločincev, katere zavezniške sodnije še vedno iščejo po Evropi. Računa se, da je tam našlo varno streho najmanj 100,000 takih kriminalcev. Sin Benita Mussolinija je tudi srečno priplul v ta paradiz vojnih kriminalcev in kot pravo nepotrjena poročila se tam nahajajo tudi največji jugoslovanski vojni zločinci Ante Pavelić. Poročila iz Argentine javljajo, da so vsi ti nacistični in fašistični elementi prilezli na dan in da čisto javno vzklikajo po Argentini "heil Hitler," "viva Mussolini" in "viva Franco." (Neki duhovnik Eusibio Bappaterena, ki je bil osebni spovednik

## Moja srečanja z maršalom Titom

Bilo je leta 1934. Med opoldanskim službenim odmorom je prišla k meni Zdenka, ki nas je v zadnjih letih posejala zelo pogosto, skoraj vsak dan. Takoj sem opazila, da ima nekaj na sru.

"Prošnjo imam," je dejala, "nekomu je potrebno stanovanje. Ali ga lahko pošljem sem?" je vprašala.

Brez oklevanja sem privolila, saj ni bilo prvič. Domenili sva se za parole, za čas in drugo.

Ko je ob dogovorjeni uri prišel, sem se ga skoraj prestrašila, ko sem odpirala stanovanjska vrata. Stal je namreč tesno ob vratih in takoj vstopil izgovarjajoč parolo. Zaradi opreznosti in da se izogne nezadržljivim pogledom, je stal na ta način pred vrati pozneje vedno, kadar koli sem mu odpirala, ko se je vračal od dela domov, ali pa, ko je po daljši odsotnosti spet prihajal k nam. To okolnost sem si prav posebno zapomnila.

Klicali so ga za Rudija. Bil je skromen človek in ni imel nikoli kakih zahtev za svoje ugodje. Na shujšanem obrazu so se mu poznali sledovi trpljenja in težkega življenja. Iz pogovorov z njim sem sklepala, da je bil pri svojem napornem ilegalnem življenju dostikrat tudi nezadosten in slabo hranjen. Zato je izgledal starejši, kot je bil v resnici.

Zaradi njegovega prikupnega in lepega vedenja, zaradi njegove skromnosti in domačnosti smo ga imeli vsi radi. Značilna poteza njegovega značaja je bila velika samozavest in odločnost. Mirno, toda odločno je dajal navodila kurirki, ki je držala vezo med njim in njegovimi sodelavci.

Če je bil čez dan doma, se je najrajši zadrževal v večji sobi ob peči, kjer je sprejemal kurirko in le redko kakega sodelavca. V svojo malo sobico, kjer je spal, se je podnevi zatekel le, kadar je kdo prišel, ki ga ni smel videti. Zvečer smo po večerji sedeli skupaj v kuhinji in Rudij nam je pripovedoval odlomke iz svojega življenja. Najrajši pa je govoril o našem revolucionarnem gibanju. S svojim prepričevalnim načinom podajanja, z neomajno vero v zmago proletariata, s svojo borbenostjo je moral navdušiti vsakogar, ki ga je poslušal. Ob njem si moral

Mussolinija, je baje na nekem shodu v Argentini izjavil, da je Mussolini za vse pravoverne ljudi "heroj." Bappaterena se, naravno, tudi bori proti "komunistični nevarnosti.")

Ko je prišla vest, da bodo Zedinjene države poglobile "prijateljske odnose" z Argentino, ker da se je ista "izboljšala" in se otrsela svojega "osiščenega vpliva," bi se človek, če stvar ne bi bila tako resna, najraje zakrohotal. Isti dan je bilo javljeno, da bo žena diktatorja Juan Perona odpotovala na turo po Evropi in da bo poselila med ostalim Španijo in Vatikan. (Predvčerajšnje poročilo iz Madrida pravi, da je gospa Peron prispela v Madrid in da je diktatorja Franca pozdravila s falangističnim pozdravom, z dviganjem roke, ko jo je odlikoval z redom Izabele katoličkinje in da je imela tudi kratak govor.) V zvezi s temi poročili in poročili, ki bodo še prihajala, bo jasno koliko se je ta Argentina osvobodila "osiščenega vpliva."

Ko je predsednik Truman pred kratkim predložil kongresu, da se sprejme zakon za standarizacijo orožja in vojaške vežbe vseh južno-ameriških držav in Kanade, in svrhu zavarovanja zapadne hemisfere proti "komunistični nevarnosti," ni seveda niti Argentina mogla biti izjema. Da ne bi kvarila brihtnega militarističnega načrta, so ji dali javno priznanje, da se je "poboljšala" in da ni več pod vplivom "osišča." Ko se je rodila Trumanova doktrina (pri slučaju Grčije in Turčije) so mnogi napovedovali, da ne bo to spodbijanje "komunistične nevarnosti" poznalo nobenih meja. Neki komentatorji, ki so doktrino vzeli bolj na humoristični podlagi, so javljali, da bodo neke male države v Južni Ameriki, ki nimajo svojih lastnih komunistov, iste importirale iz Brazilije, kjer jih je preveč, da bi tako lahko dobile ameriško posojilo in vojaško pomoč. To jim sicer ne bo treba, ker so že itak vključene (če imajo ali pa ne te komuniste) v načrt za militarizacijo cele zapadne hemisfere brez razlike. Toda humor je postal bridka stvarnost. In pri slučaju Argentine je ta surova stvarnost prekoračila fantazijo najbolj genialnih humoristov.

rasti v borba za pravično stvar borbe delovnega ljudstva.

Po treh tednih bivanja pri nas je odpotoval. Kmalu za tem sem prejela od njega pošiljko iz inozemstva, in sicer dve knjigi Zgodovine delavskega gibanja od Mehringa za sina Borisa, ki je tedaj prestajal štiriletno robijo v Sremski Mitrovici.

Pozneje je bil Rudij še večkrat pri meni, a stanoval ni več pri nas. Nekoč je prišel, da ga povežem s tovarišema Leskoškom. Dogovorila sva se, da se sestaneva zvečer pred osnovno šolo v Mostah. Ko sem prišla, me je, da odvrne pozornost, prijel pod roko in tako sem ga peljala v Ciglarjevo ulico, kjer je takrat stanoval tovariš Leskošek.

Spominjam se dogodka, ki je gotovo vzbujal veselost pri tovarišu Rudiju zaradi moje prevetlike vestnosti in opreznosti. Ker je bilo baš v tistem času—če se ne motim, je bilo to leta 1935—nekaj proval in izdajstva, sem dobila od tovariša Borisa Kidriča nalog, da ne smem sprejeti nikogar, pa naj pride kdor koli.

Kot drugi ilegalni revolucionarni borci se je tudi Rudij obrščal do "tetke," kakor so me nazivali, kadar je kaj potreboval. In prav tedaj se je zopet pojavil. Sledeč nalogo sem ga hotela takoj odsloviti in niti stola mu nisem ponudila. Rekla sem mu malce neprijazno, da pri nas zdaj ne bo mogel ostati oziroma stanovati. Odgovoril mi je:

"Znam, znam, in nemam namere, da ostanem ovdje, učinite mi samo jednu uslugu."

Če se ne motim, sva se takrat dogovorila za sestanek, ki sem ga imela nekoliko pozneje z njim v Zagrebu v neki predmestni gostilnici na vrtu, kjer mi je dal neko naročilo za tovariša Leskoška. V Zagrebu sem se z njim še dvakrat sestala, enkrat sva se našla pri pokojnem publicistu Galogaži, drugič pa me je Golaževa žena peljala k njemu v zagrebško predmestje Trešnjevko, kjer sem ga našla vsega zaposlenega v silno skromni ozki sobici.

Zadnjikrat je bil v mojem stanovanju v Trdinovi ulici leta 1937, ko se je moj sin že vrnil iz Mitrovice. Od tedaj pa zanj pri nas ni bilo več varno.

Ko je bivša jugoslovanska vlada v letu 1940 navezala diplomatske stike s Sovjetsko zvezo,

mi je Rudij sporočil, da moj, pozneje v borbi padli sin Branko, lahko potuje v Sovjetsko zvezo na fizikalni študij, toda ta sinova želja se tedaj ni mogla več izpolniti, ker je že ležal bolan na Golniku.

Malo pred vojno mi reče nekega dne sin Boris: "Mama, Tito te pozdravlja."

"Kdo je to, Tito?" ga vprašam.

"Ali se ne spominjaš tovariša Rudija, ki je pri nas stanoval?" mi odvrne.

Zadnje moje srečanje s tovarišem Rudijem—našim ljubljenskim maršalom Titom—je bilo po osvoboditvi naše domovine, ko sem ga v imenu delegacije Antifašističnih žena Slovenije pozdravila ob njegovem prvem prihodu v Ljubljano. Spoznal me je takoj in se me spomnil kljub svojim velikim skrbem in ovojmnemu delu.

Od tedaj ga srečavam vsepo-

vsod, na vsakem koraku čutim, nesamo jaz, čutimo mi vsi njegovo ljubečo in skrbno roko, ki nas vodi tudi danes samozavestno in odločno, prav tako, kot nas je vodila skozi težko narodno osvobodilno borbo, skozi vse težave povojne dobe v lepšo in srenejšo bodočnost naših narodov Jugoslavije. Dolžnost nas vseh je, da se zavedamo njegovega velikega, nesebičnega in požrtvovalnega dela, ki ga je vršil že dolga leta pred vojno za nas vse brez razlike.

Dolžni smo, da se mu oddolžimo s prav takim nesebičnim in požrtvovalnim delom na področju naše gospodarske obnove, da mu vračamo njegovo veliko ljubezen do našega delovnega ljudstva na ta način, da se ga tudi mi z vso ljubeznijo oklenemo in storimo vse, kar je v naši moči, da bomo izvrševali vestno in točno vse naloge, za katere nam on daje smernice. Ana Zihertl.

## Umrli je najstarejši slovenski igravec—Anton Cerar-Danilo

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

V noči 23. aprila je preminul v visoki starosti 89 let priljubljeni nestor slovenskih igralcev Anton Cerar-Danilo. Pokojnik je posvetil skoraj vse svoje življenje slovenskemu gledališču, saj je požrtvovalno in zvesto služil slovenski Taliji kot režiser in igravec nad 50 let.

Kdor se bo zanimal za zgodovino slovenskega gledališča, bo prav gotovo ugotovil veliko delavnost tega našega igralca. Že v narodno probudnih "Čitalnicah," pa tudi po ustanovitvi Deželnega gledališča v Ljubljani leta 1892 ga srečamo na mnogih domačih odrih, tudi po Primorskem in v Trstu.

Izredno velike ljubezni do slovenskega odra je bilo treba, da je kdo v razmerah, ki so vladale takrat, sploh zdržal pri gledališkem poklicu. Še pozneje, ko je bilo že ustanovljeno Deželno gledališče, niso bili igralci in drugi odrski tvorca gotovi najbornejšega, za golo preživljanje nujnega zaslužka. Angažman je dolgo vrsto let trajal vsaka sezona le nekaj mesecev. Potem pa so bili igralci brez zaslužka in so morali dobesedno s trebuchom za kruhom, od pozne jeseni, ko se je spet pričela v Ljubljani nova sezona.

Delo v gledališču samo pa je bilo izredno naporno. Skoraj nobene igre ali drame niso igrali več kot dva do trikrat, ker je bilo premalo obiskovalcev gledališča. Zato so morali igralci nastudirati vsak teden novo premiero, včasih celo po dve v enem tednu. Jasno, da je tako delo zahtevalo ogromno naporov in žrtev od vseh odrskih ustvarjalcev.

Anton Cerar-Danilov (skoro vsi so ga imenovali papači) je z veliko energijo, voljo, veseljem, zanosom in z neomajno vero v lepše čase gledališkega ustvarjanja deloval dolgo vrsto let in po vsej pravici zasluži naziv pionirja slovenskega gledališča. Preigral je ogromno najrazličnejših vlog, od katerih se starejši ljudje prav dobro spominjajo marsikatero. Kdor pa ni imel prilike videti ga na odru, ga je poznal kot čilega in vedrega moža, saj je bil eden najpriljubljenejših starih Ljubljancov.

Ko je zgodovina ocenjevala slovensko gledališko ustvarjanje, bo prav gotovo prisodila Antonu Cerarju-Danilu častno mesto. Oni, ki so ga poznali z odra in so imeli priliko videti več njegovih vlog, pripovedujejo, da je bil realist starega kova, prijatelj odrske poze in patosa v plemenitem smislu besede. Zlasti pa je posvečal ogromno nege in truda svoji maski in kostumu.

Ko je ležal pokojnik v petek dopoldne na mrtvaškem odru v

vestibulu dramskega gledališča, so prihajale ogromne množice najrazličnejših Ljubljancov jemati slovo od tega našega zaslužnega in priljubljenega komedijanta, režiserja in igralca, pionirja slovenske gledališke umetnosti, ki se ga bomo spominjali obnem z Antonom Verovškom in Ignacijem Borštnikom. J. T.

Pogreb Anton Cerar-Danila iz veže dramskega gledališča na pokopališče se je vršil dne 26. aprila popoldne. Šest dramskih igralcev je ponoslo krsto, ob kateri se je v imenu direktorja gledališča poslovil od pokojnika ravnatelj Matej Bor. Pevci, člani Opere, pa so zapeli žalostinjo. Ko se je sprevod razvrstil, so se oglasile v poslednje slovo z balkona Drame fanfare. Pogreba so se udeležili vsi člani Opere in Drame, predsednik Ljudske skupščine Ferdo Kozak, predsednik MLO Frank Albrecht, šef kabineta ministrstva prosvete Janez Logar in drugi.

Na pokopališču je spregovoril v slovo upravnik SNG Janko Liška. V imenu sindikalne podružnice gledališča je govoril predsednik Stane Sever. Iz Maribora se je prišel posloviti v imenu gledališča Milan Skrbinek. Na zadnje je spregovoril nekaj besed tudi Lojze Drenovec.

Vsi govorniki so poudarjali požrtvovalnost, pionirstvo in pokojnikovo ljubezen do gledališča, njegovo vedrost in neusahljiv življenjski optimizem.

## Novice iz Jugoslavije

**Tujski promet v Istri.** Za obnovo tujskega prometa bodo potrebni še veliki napori, ker je bila večina hotelov med vojno uničenih. V tem pogledu je bilo doslej že mnogo storjeno. Tako so bili v Opatiji obnovljeni številni hoteli, ki imajo zdaj okrog 2000 postelj. V Opatiji je bilo lani 120,000 nočnih. Letošnji tujski promet bo precej živahen. V začetku maja obišče Opatijo iz Zagreba in Ljubljane okrog 1500 izletnikov s posebnim vlakom. Prihajali bodo tudi gosti iz Češkoslovaškega in Madžarskega, skupaj okrog 8000. 23. maja bo prispel prvi vlak z Madžarskega z okrog 1000 gosti, 25. maja pa prvi "jadranski vlak" s Češkoslovaškega z okrog 500 gosti. Letoviščarji iz Češkoslovaškega bodo prihajali vsakih 15 dni.

**Graditev hidroelektrane pri Dubrovniku.** Graditvo jo v Mlinih in delo dobro napreduje. Ta elektrarna bo dobavljala električno energijo industriji v Dubrovniku in okolici.

# ŠKRAT



## Oj ti otroci!

Dorica, ljubljena sodnega nadsvetnika Lamberta, pride nekega dne k očetu v sobo. Sede mu na kolena, položi prstec na usta ter pravi resno: "Ljubi oče, rada bi vas nekaj vprašala!" — "Le vprašaj, srčce, radi ti odgovorim!" — "Veste, očka če ima kdo purana, pa gre ta puran na sosedovo dvorišče ter znese tam jajce; čigavo je potem to jajce?"

Imenitni pravnik se nasmeje ter reče: "Jajce je tistega, čigaver je puran. Vendar sosed lahko toži, ker hodi puran na njegovo dvorišče."

Dorica nekaj časa premišlja, potem pa reče: "Očka, ne vem, — ali je tako!" — "Zakaj ne bi bilo tako?" vpraša nadsvetnik. — "Zato ne, ker puran ne nese jajec!" se odreše Dorica.

## Otroška želja

Mali Milanček prihi k očetu: "Oče, oče, komarja sem ujel!"

Oče: "No, kaj potem?"

Milanček: "Napraviti mi mograte slona iz njega; saj so mama včeraj rekli, da napravljajo ljudi radi iz komarja slona!"

## Velik osel

Zorko: "Oh, mama, kaj sem videl! Joško me je vzel s seboj v mlin in tam sem videl osla, ki je bil velik kakor naš striček!"

Lizika: "Kaj neda, mama, da Zorko zopet pretirava? Tako velikega osla, kakor je naš striček, sploh ni!"

## Muha

Mati: "Kaj se že zopet jokaš, Milica?"

Milica: "Muha me tako gleda!"

## Nepopolna molitev

Darinka, mesarjeva hči, je molila očenaš. Potem je rekla: "Mama, zakaj prosimo v očenašu ljubelega Boga le kruha, ne pa tudi mesa?"

## Po bratovsko

Mati (da malemu Bogdanu breskev): "Na, pa si jo razdeli po bratovsko s sestrico!"

Bogdan: "Kako pa se deli po bratovsko, mama?"

Mati: "Človek mora vzeti sebi manjši košček, večji pa dati drugemu!"

Bogdan (da breskev sestrici in reče): "Na, Milka, pa jo razdeli rajši ti!"

## Pritajen jok

Robert (priteče s silnim jekom): "Huhu, mama, huhu!"

Mati: "Kaj se ti vendar zgodilo, srčce?"

Robert: "Včeraj sem padel in se mše strašno udaril!"

Mati: "No, zato ti pa vendar ni treba jokati danes!"

Robert: "A včeraj vas ni bilo doma!"

## Kaj je sv. Duh?

Katehet je v šoli učil otroke o sv. Duhu. "No, kaj je sv. Duh?" vpraša majhnega dečka v prvi klopi. "Sv. Duh je ptica iz papirja, ki visi na nitki doma nad našo mizo," odgovori učenček.

## Kaj je storil Jezus po 40-danskem postu?

"Kaj je storil Jezus, ko se je postil štirideset dni?" vpraša katehet zelo lahkomišelnega učenca. V naglici odgovori ta: "V Kano je šel na ženitovanje."

Ivan Potrč:

## Bela krizantema

Iz Gorč nad Z. so se pripeljali za to priliko v mesto trije: Joža Perc, njegova sestra Tilčka in njen Bertl, ali Kolmanov, kakor so mu pravili vsi, razen Tilčke. Vožnja—bilo je za slabi dve uri—je plačal za vse tri Kolmanov, ki je delal in je imel denar. To se je zgodilo tako kakor vedno, kadar je bilo treba ta dan kaj plačati.

Pred postajo v Z., ko so malo postali, je Tilčka po svoje pogledala Kolmanovega, pokazala za glavo proti blagajni in zaseptala besedo "Bertl" z napol prosegim in napol karajočim glasom, kakor da bi prosila in priganjala hkrati. Kolmanov je to takoj razumel. Rekel je: "Pa me počakajta," in se začel zrivati med gnečo. Svet, ki se je nabral in čakal, so bili rudarji, z ženskami in z otroki; moški, ki so prišli iz revirjev, so bili obrtni in svetešnje oblečeni, ženske so bile v rdečih in kričeših bluzah, otroci z rdečimi trikotnimi zastavicami. Vse to se je prerivalo in posamič vpilo na tesnem prostoru med svilo postajo in golimi skalami, ki so se vzpenjale v jutranje nebo takoj nad progom.

Joža Perc je hotel za Kolmanovim, a ga je Tilčka prijela za suknjo.

"Pusti, bo že on prinesel," je rekla, "kaj bi se dva rivala zaredi karte."

Joža Perc je nekaj pogrnklj, nato pa ostal. Prestopil se je—bilo mu je nerodno, ker so drugi plačevali zanj—in pogledal preko sestre, da se je izognil njenim očem.

Bil je suh; vedel je, da mu bo Kolmanov plačal, ali vsa zadeva je bila le malce nerodna. Dokler je bil študent, dokler je še menil hoditi v šolo, je takšno plačevanje drugih zanj šlo—ali zdaj, odkar so ga imeli že drugič zaprtega, in so ga vrgli iz šole, si je lahko mislil vsak, da ne plačuje za študenta, iz katerega bi naj nekoč nekaj postal, ampak si je lahko mislil, da je denar, ki ga izda zanj, vržen prav za prav v Savo.

Začel se je gristi; na zgornji strani, ob žičnati ograji, je zagledal Cerka. Cerk pa njega, in v trenutku pozabil nase.

"Kaj pa vi?" je zavpil.

Cerk se je smehljaj, ob njegovih strani pa se je smehljala njegova drobčkana ženska s cekarjem; cekar ji je visel na trebuhu, držala ga je z obema rokama. Bila sta prav tako svetešnje napravljena kakor oni iz revirjev. Cerkova črna in staromodna ter tesna kmečka suknja z ozkimi dolgimi hlačnicami se je zdela tu med zbranim kna-

povskim svetom še bolj svetešnja, kakor so bile obleke rudarjev.

Zenski, Tilčka in Cerkova, sta se pozdravili, moška sta si segla v roke. Cerk je mislil, da se mora opravičiti, ker je zašel—kmet—med knapovski svet.

"Ona ima v Celju žlahto," je začel razlagati, "pa je silila, da sva se napravila in šla. A tako je tudi: letni čas je visok, delo na njivah nas ne zadržuje—in vožnja je skoraj zastoj."

Zadnje je povedal Cerk zneznada na glas, obenem je dvignil klobuk, oči pa so mu obstale za študentovim hrbotom, kjer je po pesku zaškripalo. Joža se je nehote ozrl in zagledal dva žandarja, ki sta se ustavila za njegovim hrbotom, očitno z namenom, da bi ga opozorila nase, in se obrnil nazaj, kakor da bi ga od zadaj kaj pičilo. Zamomljaj je nekaj, ni se dalo razločiti kaj, nato pa stisnil čeljusti, da so mu poigrale vilice. Okovani škornji so zaškripali, žandarji so nadaljevali patroljo, svetlikajoči se bajoneti so se potegnili med svet pred postajo.

"Zdaj so zdravi, hudiči," je zaklel Joža, "ko so se mi pokazali!"

"No, da, to je vaša stvar," je hitel naglo govoriti Cerk, kakor da bi se še vedno opravičeval, "kaj bi se mi kmetje vmešavali. No, zaradi tebe je drugače, ti si bil kmečki, a si na ono stran, ti moraš biti poleg, tudi Kolmanov—glej ga!—tudi on je zdaj delavec!"

A ker je Joža Perc glasno zamomljaj, čeprav se še vedno ni razumelo kaj, se je Cerk izgovarjal naprej:

"Vi imate svojo, mi svojo procesijo. Daleč za vami smo—ali kmet z rdečo banderco, saj je kakor sedlo na kravi, ha-ha-ha!"

Stisnjeno se je zasmejal in pokazal pri tem suhe, brezzobe čeljusti. Joža Perc ni več čtegnil, da bi mu odgovoril, moral je se čiči v žep. Kolmanov je delil karte, eno je pomolel njemu. To njegovo kretnjo v žep je opazila sestra. Pocukala ga je za suknjo in na tihoma rekla:

"Pusti, tokrat pa res ni vredno!"

Potem se je ozrla po ljudeh, in da bi pregnala molk, ki je za hip nastal, kajti Joža nikakor ni mogel izmisliti besede v zahvalo, vzdihujoče vzkljknila:

"Kaj sveta, kakšna bo šele v Celju!"

Sveta je bilo v resnici dosti. Vlak, ki je privozil na postajo, je bil natlačen, vagoni so zgedali kakor panji, ki rojijo; vrata, stopnišča, okna—vse je bilo ena sama glava, ki se je gibala, prepevala in vzkljkala. Neko dekle z vihravo in živordečo pentljo v

laseh, je na vagonu, v katerega so rinili Joža Perc in njegova družba s Cerkovima dvema vred, razširila obe roki, kakor da bi hotela objeti vse, kar se je dregnalo pred postajo, zatem pa stisnila pesti in zakričala:

"Naj živijo rdeči revirji!"

Ljudje, ki so silili v vagono, so se za hip ustavljali, skoraj kakor presenečeni, se nehote ozirali okoli sebe in nazaj, kjer so se svetlikali pod napuščem postaje bajoneti, a ko so videli, da dekle kriči kar naprej, ne da bi se balo, so ji začeli posamič mahati in vzkljkati. Časa pa ni bilo dosti; med vzkljke so se začeli mešati klici železničarjev, ki so priganjali v vagono.

Na stopnišču je nekdo zapel, z glasom, ki je bil že hripav:

"Bratje, le k soncu, k svobodni..."

Za njim je potegnil še en glas, potem še drugi. Pelo se je, čeprav je bila gneča in so rinili v vagono med nje novi potniki, ki so delali stisko še večjo. Vlak se je zganil, a Joža Perc se je komaj preril do srede stopnišča, kjer je obstal, zagoden z nogami med sama obuvala, ter se oklenil z obema rokama ograje od stopnišča. Nekdo je prekljnjal državo, ker je dala premalo vagonov:

"Hudiči, za nas pa nimajo vagonov!"

Pesem o svobodi je zajela počasi tudi Perca, začel je brundati melodijo in kmalu pozabil na slabo voljo, ki se ga je lotevala, ko je čakal pred postajo. To je bila pesem, ki jo je pel pred kakšnim podrugim letom v Starem Piskru v Celju, najprej sam v celici, kasneje s tovariši. Vlak je zavijal in drvel kraj Save; sam ni vedel, kdaj je začel kričati v kamenite stene, kraj katerih so divjali vagoni, nabasani s samim delavskim svetom. Te kamenite stene niso bile sive in temačne kakor so stene jetnišnice, Joža Perc je začutil, kako ga je v trenutku, da sam ni vedel kdaj, prevzelo med množico nekaj—nekakšno veselje, nekakšna volja do življenja in radost do ljudi, do vlaka in do vožnje, do vsega, kar je bilo okoli njega, do pevecov, do sestre in tudi do Kolmanovega...

Odtiral je roko od ograje, jo položil na Kolmanova pleča in ga potresel, da je zapel z njim vred. Znenada je utihnil, se potegnil do njega in mu začel intonirati na uho:

"Vstanite sužnji iz trpljenja." Pri duši mu je bilo, kakor da se je mora, tista zaprtost in odtujenost, beg pred ljudmi, vse, kar ga je gnjavilo zadnje čase, pognalo samo od sebe v Savo, med deročo vodo, ki se je gnala preko izgledanih skalnatih čeri.

Lokomotiva na postaji v Celju—prihajale so druga za drugo, z dolgimi repi natlačenih vago-

nov—so bile okrašene z zelenjem, z bršljanom, z smrečjem in s cvetjem, z rdečimi zastavicami. Rdeče zastave so visele na postajnem poslopju, naši so jih zagledali po mestu, ko so se prerili skozi gnečo na širok trg pred postajo in (dalje naprej med prva mestna poslopja.

(Dalje prihodnjič)

## Koze in menih so odkrili kavo

"Na južnem koncu arabske države Jemen je nek Arabec našel svoje koze. Nekoč jih je pregnal na nove pašnike, kjer se dotlej še niso nikoli pasle. Toda glej čudo! Koze naenkrat niso mogle več spati in postajale so vedno bolj nemirne

Ne daleč od pašnika je bil samostan. Pastir je obvestil menihe o čudni nespečnosti njegovih koz in ti so obvestili svojega predstojnika, ki je sklenil, da bo skušal odkriti vzrok tega nenavadnega pojava.

Šel je na pašnik, kjer so se pasle koze prejšnji dan in dognal, da so živali najraje obirale sadove neke rastline, ki je bila v tistih krajih zelo razširjena in kateri takrat niso pripisovali posebne važnosti. Prior je odtrgal nekaj zrn in ukazal, naj jih zavrejo na vodo! Ko je potem spil nekaj te pijače, dolgo ni mogel zaspati.

Tedaj je prišla samostanskemu predstojniku na pamet dobra misel. V nasprotju s kozami so njegovi menihi le preveč radi spali, posebno za časa nočnih molitev. Ukazal je pripraviti zanje novo pijačo in kmalu so se pokazali sadovi ter je postal njegov samostan med vsemi najbolj buden."

Tako so odkrili dražljive lastnosti kave, kakor nam jih opisuje učeni Maronit Anton Faust Nalrone, ki je bil rojen na Libanu in je postal pozneje profesor sirskega jezika v Rimu, kjer je umrl leta 1710. Legenda o kavi je nastala v dvanajstem stoletju. Težko bi bilo ugotoviti, kako je prišel njen sloves do Adena, in potem preko Meke po vsej Arabiji. V Evropi so poznali v začetku kavo samo iz pripovedovanj potnikov, ki so jo pili na svojih potovanjih po arabskem svetu. Takoj so začeli pripisovati tej pijači nešteta čudna svojstva in čisto so pri tem zašli v velika protislovja.

Sir Thomas Herbert, ki se je vrnil leta 1720 s svoje misije po Orientu je poročal, da kava prežene otožnost, ozdravi kolero in vrača ljudem veselje. Neko izročilo pravi, da so Turki smatrali kavo kot odkritje angela Gabrielja, da bi si Mohamed z njo okrepil svoje sile. Prerok se je baje hvalil, da je vselej potem, ko je pil kavo "čutil v sebi tako silo, da bi lahko vrgel iz sedla 40 mož in da bi lahko zadovoljil 40 žensk."

Otok Bourbon je poslal 1626 leta v Francijo nekaj te pijače. Osemnajst let pozneje je neki trgovec, ki je prišel iz Carigrada, prinesel s seboj ne samo kavo, ampak tudi vse druge pritikline, ki se rabijo v Turčiji pri serviranju kave. Stvar je vzbudila v takratnem svetu precej zanimanja.

V XVI stoletju je obstojal v Parizu nek majhen Chatelet. V bližini je bilo več malih in temnih trgovinic. V enem izmed teh lokalov je leta 1643 neki Arabec odprl prvo pariško kavarno. Toda med Parižani takrat ni bilo še nobenega zanimanja za kavarne in zato je tudi ta lokal kmalu prenehal delovati.

26 let pozneje je Mohamed IV poslal k francoskemu kralju Ludvku XIV kot posebnega poslanca Solimana ago Mustafa Raco, ki je bil obenem nadzornik sultanovih haremskih vrtov.

V Parizu je takoj vzbudil pozornost. Prirejal je sprejeme za pariške dame in jim po običaju

svoje dežele ponudil kavo. Parižanke so ugovarile, da je pijača zoprna, toda pohištvo, oprema prostorov, zavese in vse ostalo so spominjalo na najrazkošnejša carigrajska stanovanja. Sedeli so po tleh na mehkih blazinah in stregli so jim mladi in zelo lepi sužnji, oblečeni v bogate turške obleke. Damam so postregli tudi z mehkiimi prtiči, ki so bili obrobjeni z zlatom in kava je bila v skodelicah iz japonskega porcelana. Vse to je vzbujalo zanimanje in uspeh je bil popoln, ko je galantni turški poslanik dovolil, da so osladili kavo s sladkorjem.

Osebe, ki jih je doletela visoka čast, da so bile na obisku pri Solimanu, so potem pripovedovale v krogu svojih prijateljev o čudesih, ki so jih tam videle in o izborni pijači. Kmalu so tudi drugi Parižani začeli uporabljati kavo, ki je postala v kratkem znana tudi v širših krogih.

## Džungla v kapljici vode

Neki znamenit mikrobiolog je nekoč napisal, da je v majhni kapljici vode, če jo opazujemo povečano pod mikroskopom, več filozofskega gradiva kot pa v vseh filozofskih knjigah.

Desettisoči majhnih bitij, ki žive v mlakah in potokih, nas pod mikroskopom presenetijo s prekrasno sliko, ki si je nismo mogli niti zamisliti. Opazili bomo bujno življenje najrazličnejših rastlinic in drugih bitij, vseh velikosti in oblik, kakor v pravljici. Opazili bomo predvsem zamotan klobčič čudnih organizmov, ki se neprestano gibljejo, se napadajo, bežijo, prežijo v zasedi. V tem majhnem svetu so bitja podvržena zakonom narave, kakor povsod drugod na svetu: borijo se na življenje in smrt za obstoj.

Takoj nam vpade v oči bujna vegetacija majhne rastlinice, preprežene z neštetiimi nitmi, okrašenimi s spiralo. Vidimo jo na sliki in se imenuje v latinščini utricularia vulgaris. Spada v skupino mesojedih rastlin. Na sebi ima vse polno mehurjem, podobnih vrečic, ki prežijo na manjša živa bitja, ki jih vsrkujejo; na ta način se hrani, toda živi tudi brez organske hrane. V tem majhnem svetu prevladujejo alge, ki posebno spomladi pokrivajo mlake z zelenimi štrnami. Mnoge se zelo hitro in na čudežen način. Na svojih stebelcih imajo polno mehurjev, napolnjenih z zrakom in se tako drže na površju vode. S klorofolom (listno zelenilo) alg se zopet hranijo druge manjše živalice.

Ta vegetacija, ki predstavlja glavno ozadje, pada posebno v oči. V tem majhnem začaranem svetu je še nešteto mikroorganizmov (s prostim očesom nevidnih bitij), ki žive v družinah. Predvsem metazoi, živalski organizmi, katerih telo je sestavljeno iz več celic. To so tako majhna bitja, da jih prosto oko le izjemoma lahko opazi. Kljub majhnim telescem so zelo dobro organizirana. Telo jim je pokrito z zelo odporno kožico, imajo glavo, telo in nekaj rep, ki obenem služi za premikanje.

V kapljici vode opazamo tudi protozoe, majhne živalice, katerih telo je sestavljeno iz ene sa-

me stanice. Imajo obliko majhnih zvončkov, ki so zvezani s tenko nitko s stebelcem alge ali drugih raslinic, tako da dobi obliko cveta. Tu prežijo na še manjša bitja, od katerih zavisi njih obstoj.

Če se slučajno voda v takih mlakah posuši, ostane na suhem dnu od vseh teh tisočerih rastlinic in bitij samo droben prah, ki pa zopet zaživi, čim se mlaka napolni z vodo. Tedaj nastane strastna borba za življenje, kakor jo poznamo med vsemi drugimi bitiji na zemlji, v zraku ali pa v morju.

V tovarni emajlirane posode v Celju je 60 udarnikov

V tovarni za emajlirano posodo v Celju je 60 udarnikov, ki stalno presegajo norme za 20 do 30%. Med delavci je tudi 18 iznajditeljev, ki so dvignili s svojimi izumi storilnost posameznih strojev od 50—80%. Uprava je 39 delavcev v znak priznanja za vestno delo in varčevanje s sirovinami tudi pohvalila. Delavci tekmujejo z geslom: "Vse za uspešno izvedbo petletnega plana."

Delovni kolektiv tovarne se udeležuje tudi na vasi. Vsako nedeljo odhajajo delovne ekipe v celjsko okolico, kjer brezplačno popravljajo kmetom poljsko orodje, stroje in razno posodo.

Tovarna ima dva pevška zbora in svoj dramatski krožek, ki nastopa na lastnem odru v tovarni. Kovinarska šola v tovarni bo poslala maja na mladinsko

progo 55 mladincev, absolventov 2. letnika. Brigada bo opremljena z vsem potrebnim orodjem, vsak mladinec pa bo usposobljen za samostojno vodstvo dela v svoji stroki.

★ ★ ★ ★ ★

**BUY YOUR EXTRA SAVINGS BONDS NOW**

SECURITY

**PROTECT YOUR FUTURE**

**Zastopniki "Enakopravnosti"**

★

Za st. clairsko okrožje:  
**JOHN RENKO**  
1016 E. 76th St.

★

Za collinoosko in euclidsko okrožje:  
**JOHN STEBLAJ**  
17905 Grovewood Ave.  
KENmore 8034

★

Za newburško okrožje:  
**FRANK RENKO**  
11101 Revere Ave.  
DIamond 8029

**The EMBASSY Bar**

300 W. Center St., Anaheim, Calif.  
V SREDISCU ORANŽNE DEŽELE  
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje  
Izvrstna hrana

\* \* \*

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM  
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V  
CALIFORNIJI, ZA OBISK

\* \* \*

Lastnika:  
**Bill Sitter in Chas. Lusin**  
bivša Clevelandčana

**ZAVAROVALNINO**

proti  
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.  
preskrbi

**Janko N. Rogelj**

6208 SCHADE AVE.  
Pokličite:  
ENdicott 0718

**SLOVENSKA KUHARICA**

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI.  
sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU  
"ENAKOPRAVNOSTI"  
CENA KNJIGI \$5

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati



**Enakopravnost**

Zanimivo in podučno čtivo  
priljubljene povesti

**Uncle Sam Says**



SECURITY

All of us would like to put dad on a pedestal on Father's Day to show him how we feel about him the year round. I like to think of all American fathers in the role of Minute Men, standing guard over the security of their families. Certainly they could do no better than to assure the happiness of themselves and their homes than by buying United States Savings Bonds regularly.

Two automatic bond buying plans are available now. If dad is on a payroll, the Payroll Savings Plan will assure him days of ease when he gets ready to retire. If dad is a professional man or self-employed, he can use his checking account to buy a bond a month.

U. S. Treasury Department

JOHN GALSWORTHY

# TEMNI CVET

ROMAN

(Nadaljevanje)

Za mizo je sedel poleg nje. Zopet mu je hodilo navzkriž, da se more tako vedro smejeti Gordyjevimi pripovedkam. Torej ni šepetanje pri vohodu nič pomenilo? In Silvija ga noče pogledati; prepričan je bil, da mu umika oči, ker ve, da obrtača on oči v njeno smer. In to mu je budilo — kakor vsaka malenkost tisti večer — pekoče čustvo, da se mu godi krivica; izobčen je, in sam ne ve zakaj. Saj ni hotel ne ene ne druge razžaliti! Zaka se torej oni dve zavzemata, da bi ga tako žalili? In brž se mu je vrnilo čustvo, da mu vse skupaj nič mar: naj le ravnata ž njim, kakor se jima hoče! Na svetu so poleg ljubezni še druge stvari! Ako ga ne marata — jih tudi on ne mara! In tega brezobzirnega, nesrečnega čustva v nemarnosti se je odklenil z vso mladostno zanesenostjo.

Pa celo rojstni dnevi imajo svoj konec. In dušni nastroji in čustva, ki so videti tako skrajno resnična, zatonejo v neresničnost spanja.

Šestnajsto poglavje

Ako je prinesel ta rojstni dan fantu samo zmedo in razočaranje, je bil Ani prava počasna muka; ona ni našla utehe v misli, da so v življenju mimo ljubezni še druge reči. Toda naslednje jutro je vse preuredilo, prineslo ji je zavest, da je bila včeraj nespametna, prižgalo ji je novo upanje. Nemogoče, da bi bila v kratkih štirinajstih dneh izgubila, česar si je bila tako zatrdno v svesti! Samo odločna mora biti! Samo krepko poseči po tem, kar je njene! Ali nima po vseh teh praznih letih pravice do svoje ure? Ali naj res malomarno sedi in gleda, kako ji nezorelo šibko dekle izmikra srečo? Ne in ne! In budno je stregla na ugodno priliko. Okrog poldneva ga je videla, kako je šel s trnkom proti reki. Morala je malo počakati, zakaj Gordy in njegov oskrbnik sta bila pri prostoru za tenis; pa sta se kmalu odstranila. Nato je tekla k vratom v park. Toliko da jih je imela za sabo, se je čutila varno; njen mož, je vedela, da dela v svoji sobi; dekle je izginilo bogvekam; stara vzgojiteljica ima opravka z gospodinjstvom; Mrs. Doone piše pisma. Bilo je je samo upanje in sam pogum. Ta stara, divja goščava v parku, ki je še ni videla, je bila krasna — pravo shajališče za favne in nimfe s svojim mahovitim drevjem, skalami in visoko praprotjo. Držala se je ob zidu v smeri proti reki, a ni prišla do nikakih vrat, in zbala se je, da je zgrešila pot. Slišala je reko na oni strani in iskala, kje bi mogla splezati na zid in po-

gledati, kje pravzaprav je. Starja jelša se ji je zdela pripravna za to. Zlezla je v razsobo in res je ravno videla čez. Trideset korakov je bilo do male reke, ki je valila čisto, temno vodo med gostim vejevjem. Na bregu je ležala velikanska skala počez na drugi še večji. In s hrptom proti tej skali je stal fant, zraven njega je slonela pernica. In tam, na tleh, s komolci na kolenih in z brado v dlaneh je sedela tista deklica in gledala kvišku. Kako se mu danes oči iskre — kako različne od večrajšnjih mračnih oči!

"Tako, vidiš; nič drugega. Lahko bi mi oprostila, Silvija!" In Ani se je resnično zdelo, kakor da sta se oba tadva mlada obraza nenadoma strnila v eno samo obličje — v obličje mladosti.

Da je ostala tam celo večnost, se ji ne bi bila mogla zagrebsti v srce bolj neizbrisna slika. Slika Pobladi, vsega tistega, kar se je od nje poslovilo za vekomaj! Zdrznila se je nazaj, skočila iz rogovile in odhitela kakor zadeta žival, opotekaje se med kamenjem in praprotjo. Tako je tekla morda četrtil milje, nato je vrgla kvišku roke, pala med praprot in obležala z obrazom na tleh. Spočetka jo je tako bolelo srce, da ni čutila nič, česar razen te fizične bolečine. Če bi mogla umreti! Pa vedela je, da se je samo tako zasopala. Odleglo ji je, in kar jo je napadlo namestu tega, si je skušala pragnati s tem, da je tiščala prsi ob tla in grabila praprotna stebela — grozna bolečina, strašna praznota! Mladost k mladosti! Šel je od nje, in ona je zopet sama! Ni jokala. Kaj pomaga jok? Toda sram je vihral po nji; sram in togota. Tako malo je torej vredna? Sonce ji je treščalo v hrbet na tem ležišču in potlečene praproti, kamor je pala; čutila se je slabo in bolno. Do zdaj se ni še dočela zavedala, kaj pomeni zanjo ta strast za tega fanta; koliko njene vere vase je zvezane z njo; kako se je po nji z vsemi silami oklepala svoje mladosti. Kakšna grenkoba! Ta šibka nedorast, to belo dekle — ta mlada stvarca — in ona mu je hipoma toliko kot nič; "Toda — ali je res? Ali ga ne more še zdaj potegniti k sebi nazaj s strastjo, o kakršni se temu otroku niti ne sanja? Gotovo! O, prav gotovo da! Naj le enkrat okusi slast, s katero ga lahko opoži! In ob tej misli je izpustila praprotna stebela in je ležala tako mirno, kakor kamenje okrog nje. Ali ne bi mogla? Ali naj ne, še zdaj? In vsak občutek — razen lahkega drhtenja — je v nji zamrl — kakor da se je pogreznila v omotično spanje. Čemu temu dekletu prizanašati? Čemu oklevati? Ona je bila pr-

va! Tam v gorah je bil njen. In ona ima še moč, da ga potegne nase. Pri večerji prvi večer je potegnila njegove oči nase od tega dekleta — od mladosti, kakor vleče magnet jeklo. Se vedno ga utegne prikleniti nase z verigami, ki jih on vsaj za nekaj časa še ne bo želel raztrgati! Prikleniti ga? Mrzka beseda! Držati njega, ki kopri ni po tem, česar mu ona ne more dati — mladosti, bele nedolžnosti, Pobladi? To bi bilo podlo, podlo! Skočila je iz praproti in tekla ob gričku, nič ni gledala, kam, spotikala se je ob prepletenu rastlinje, med skalami, preko skal, dokler se ni še enkrat vsa iz sape zgrudila na kamen. Tam je bila jasa, in čez reko je videla na oni strani holmec, ovenčan z macesni. Nebo je bilo jasno, sonce svetlo. Nad tistim holcem je krožil jastreb; visoko, visoko, čisto blizu sinjine! Podlo! Tega ne more storiti! Ne more ga omamiti, ne more ga potegniti z njegovimi čuti, z vsem tem, kar je v njem najmanj plemenitega, ko mu vendar želi vse najvišje, kar more dati življenje, kakor bi mu bila mati! Ne more. To bi bilo zločinstvo! V tem trenutku najhujše duševne muke sta pač ona dva tam spodaj v soncu poleg sive skale in ob temni vodi pred njo na varnem, skrita. Dekletu trepete belo, cvetoče lice navzgor, fantu se spuščajo pogled navzdol! Nepojmljivo, da more srce, ki čuti to, isti hip sovrati tisto cvetoče lice in vroče žehetiti, da bi zamorilo to koprnenje v fantovih očeh. Vihar v nji se je polagoma ugašal. In molila je, da ne bi ničesar več čutila. Saj je tako naravno, da med dočaka svoje ure. Naravno, ostane njena želja neutolažena, da se njena strast ne razcvete; naravno, da se mladost družil z mladostjo, ta fant s svojo vrstnico po zakonu ljubezni. Veter, pihajoč po dolini, ji je pahljal lica in ji prinašal lahko olajšanje. Plemenitost! Ali je to prazna beseda? Ali se čutijo tisti plemeniti, ki so se odrekli svoji sreči?

Dolgo je hodila po parku. Šele pozno popoldan je izstopila skozi vrata, skozi katera je vstopila polna upanja. Nikogar ni srečala, preden je prišla v svojo sobo; in da bi bila še varnejša, se je zatekla v posteljo. Bala se je samo, da bi jo utegnili zapustiti občutek skrajne onemoglosti. Nobene duševne ne telesne sile si ni želela, dokler ne bo odšla od tod. Ne jesti ne piti ni hotela; le spati, ako ji bo mogoče. Jutri, ako gre kak vlak navse zgodaj, je utegnila že oditi, preden bi ji bilo treba koga videti; njen mož mora vse ukreniti. Kaj si bo mislil in kaj naj mu ona reče — dovolj je še časa, da to preudari. In kaj ji

to? Edina važna stvar je zdaj ta, da ne vidi več fanta, zakaj tako mučnih ur ne bi mogla več prestat. Pozvonila je in poslala osuplo sobarico s pismom k svojemu možu. In ko ga je čakala, se je začel njen ponos upirati. On ne sme ničesar opaziti. To bi bilo strašno. Smuknila je iz postelje, vzela brisačo in steklenico kolinske vode ter si obvezala čelo. Prišel je skoraj nemudoma, vstopil po svoji navadi brzo in tiho, obstal in jo gledal. Ni vprašal, kaj je, temveč je kar čakal. In nikdar prej se ni tako jasno zavedala, kako je takorekoč njegov začetek tam, kjer je njen konec; on izhaja iz tal, odkoder sta instinkt in čustvo pregnana, kakor da sta brezbožnika. Zbrala je ves svoj pogum in rekla: "Bila sem v parku; sonce je moralo biti prevročje. Jutri bi šla rada domov, če ti je prav. Tega ne prenesem, da bi bila v tuji hiši bolna."

(Dalje prihodnjik)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

## Peronova žena je v Madridu počaščena z velikim pompom

Oddan ji je bil pozdrav s salvo iz 21 topov; Franco jena letališču osebno dočakal senoro.

MADRID, 10. junija — Žena argentinskega predsednika Juana Perona je dospela v Madrid, kjer je bila dočakana z velikim pompom.

Njeno letalo je spremljala eskadrila 41 španskih bojnih letal. Sam general Franco se je podal na letališče, kjer jo je osebno pozdravil z drugimi visokimi španskimi uradniki, obenem pa je bila v njeno počastitev izstreljena salva iz 21 topov.

V avtu s senoro Peron sta se nahajala argentinski zunanji minister Alberto Martin Artajo in osebni tajnik Franca, ki je srečal Peronovo ženo v španski vzhodni Afriki.

Groteskna pretiravanja pri sprejemu Peronove žene

Madridski časopisi so pod debelimi naslovi na prvi strani objavili sliko žene argentinskega predsednika, z natančnim opisom njenega potovanja po Španiji. Vladni komunikacij je bil priobčen na prvi strani. Glasi se: "Najbolj odlična senora Dona Eva Duarte de Peron, soproga njegove ekscelence predsednika Argentine, se od pretekle noči

tri minute po polnoči, nahaja na španskem ozemlju."

Glede tega pretiranega čaščenja Peronove žene so padli mnogi zasmehljivi komentariji, toda samo privatno in diskretno, ker je obisk s strani Francove vlade vzelo zelo resno.

"Najbolj odlična senora Eva Duarte de Peron" so bo nahajala v Španiji 17 dni.

## Izjava Bolgarije glede aretacije Nikolaja Petkova

Premier Dimitrov odgovoril Angliji, da je to notranja zadeva Bolgarije

SOFIJA, 9. junija Bolgarski premier Georgij Dimitrov je v zvezi z aretacijo voditelja agrarne stranke, Nikolaja Petkova, odgovoril na vprašanja angleških in ameriških uradnikov, da je to notranja zadeva Bolgarije.

Po uradnem komunikatu, ki je sledil po aretaciji Petkova, je razvidno, da ne bodo podana nobena pojasnila glede vzrokov aretacije, dokler Petkov ne bo postavljen pred sodnijo.

Po poročilih so se baje angleški in ameriški predstavniki nahajali v "prijateljskih razgovorih" z bolgarskim premierjem in ga ob tej priliki vprašali za neka pojasnila v zvezi z aretacijo. Angleški in ameriški predstavniki so poudarili, da bi tako pojasnjenje moglo imeti mednarodni značaj.

Bodite potrpežljivi, svetujejo Bolgari

V uradnem komunikatu je rečeno, da je aretacija Petkova izključno notranja zadeva Bolgarije. Kot bolgarski državljan, bo Petkov odgovarjal soglasno z bolgarskimi zakoni.

Komunikacij na podlagi gornjih obvestil svetuje, da se mirno in potrpežljivo čaka na sod-

## Dela za ženske

SLOVENSKO DEKLE, ki pride v Cleveland na delo, želi dobiti v najem sobo pri slovenski družini. Kdor ima za oddati, naj pokliče YE 3066 in vpraša za Mrs. Petrič.

DEKLE ALI ŽENSKA ZA INŠPEKCIJO STEKLENIC Vpraša se pri Double Eagle Bottling Co. 6517 St. Clair Ave., HE 4629

ŽENSKES ZA LIKANJE (3), izurjene pri likanju srajc. Tudi vezbamo za to delo. Plača od ure in komada. Prijetna godba med delom.

MENK BROS. LAUNDRY 643 E. 103 St.

Ženska za snaženje ponoči Zglasite se na Employment Office 7. nadstropje

THE MAY CO.

Zemljišča SLOVENKA ali HRVATICA v starosti med 35 in 50 letom za hišna opravila v Chagrin Falls; dobra plača; 2 odrasli oseb. Ima en dan v tednu prosto. Pokličite EX 7450 med 10. zj. in 1. pop.

PRAZNO—SE LAHKO VSELITE Odprto v soboto in nedeljo 2-6 pop. Hiša za eno družino, 6 velikih sob v prvostorjem stanju. Mnogo drugih dodatnih posebnosti. Cementiran dovoz in tri zidane velike garaže, ki so zelo pripravne za obrtnika. Cena zelo znižana. Nahaja se na

1193 E. 170 St., od Grovewood Ave.

njsko obravnavo proti Petkovo.

Premier Dimitrov je izjavil, da Petkov v zaporu živi pod normalnimi pogoji in da ni predvidevan noben poseben postopek za njegovo obravnavo.

## BOLGARSKA AGRARNA STRANKA ODOBRILO ZUNANJO POLITIKO

SOFIJA, 9. junija — Druga največja stranka v Domovinski fronti, ki ima v Bolgariji veliko pristašev, je odobrila zunanjo politiko vlade.

Izvršni odbor stranke je priznal, da obstajajo različna sta-

## Dela za moške

Avtni mehanik, izurjen; dobre delovne razmere. Visoka plača od ure. Hankel Service, 9321 Wade Park.

ZIDARJI — dolgotrajno delo; navadna opeka z glaziranim ozadjem. — Geo. A. Rutheford, 1135 Ivanhoe Road.

IZURJEN BORING MILL OPERATOR, strojniki, varilci in assembly-men; plača od ure. Pokličite ali se zglasite osebno pri THE LEADER TRACTOR CO. 7 milij vzhodno od Chagrin Falls na Route 422 od Brown Rd., severno eno miljo. Tel.: Bainbridge 970

TEŽAKI Imamo nekaj del na razpolago za moške z inicijativo, ki želijo stalno delo in so pripravljeni delati vztrajno. Začetna plača \$1 na uro. THE AMERICAN MONORAIL CO. 13107 Athens — EO 8543

CRANE OPERATORJA 2, ki imata izkušnjo pri električnih overhead, parnih in truck dvigalih (cranes). Tedenska plača. ATLAS STEEL & SUPPLY CO. 4401 Trumbull Ave.

MESARJI Imamo delo za izurjene mesarje, ki želijo stalno delo v naši moder- ni mesnici. Dobra plača. THOMAS MARKET 12333 Superior Ave.

POSLUGA KADAR KUPUJETE ALI PRODAJATE, se obrnite za posleno postrežbo na GEORGE KASUNIC Real Estate Broker 7510 LOCKYEAR AVE., HE-8056

VAŠ FORNEZ POPRAVLJEN ALI preurejen in sčiščen po ekspertnih mehankih. Pokličite LA 2123 za popoln pregled. Točna in zanesljiva postrežba.

WOODHILL HOME IMPROVEMENT GENERAL CONTRACTORS prenovimo, popravimo in preuredimo komercialna in rezidenčna poslopja. Upošteva se FHA posojila. Prosti proračuni. Točna in prvovrstna postrežba. LO 5008.

POPRAVIMO STREHE IN ZLEBOVE Točna postrežba. ME 2714

BUCKEYE HEATING & APPLIANCE CO. Avtoriziran York Heat prodajalec. Nabavite si fornez, ki bo odgovarjal vašim potrebam. Na olje, premog ali plin. Nudimo popolno postrežbo na vašemu sedanemu fornezu po izurjenih delavcih. 3452 W. 41 St. Prosti proračuni. WO 8077.

PRENOVIMO—POPRAVIMO Izvršimo popolno zidarsko in tesarstvo delo; strehe, omete, napepljavo žice, izdelamo podstrešja in rekreacijske sobe, tile kuhinje, kopalnice, kleparsko delo, itd. FHA pogoji; posluha širom okraja; prvovrstno delo in točna postrežba. ALLEN CONSTRUCTION CO. 2831 Woodhill Rd. CE 6110; ob večerih: WA 1770

FORNEZI Novi fornezi za premog, olje, plin, goriko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat

CHESTER HEATING CO. 1193 Addison Rd.—EN 0487 Govorimo slovensko

ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJ! CEV IN DIMNIK SČIŠČEN PO "VACUUMU" \$4 do \$6

National Heating Co. Postrežba širom mesta FA 6516

lišča glede "metod in akcij," toda izjavil je, da je s komunistično stranko sklenjen sporazum, ki bo odklonil nevarnost razkola v Domovinski fronti pri izvrševanju vladnega dvetletnega načrta.

Bolgarsko vojaško sodišče je v odsotnosti obsodilo na smrt Aleksandra Cankova in devet članov njegove kolaboratorske vlade. En član te vlade je bil obsojen na dosmrtni zapor, 19 pa jih je bilo oproščenih.

## Razno

ŽELI SE DOBITI v najem sobo s kuhinjo za enega pečarja. Kdor ima za oddati, naj sporoči na 6914 St. Clair Ave., EN 1169.

6 FT. FRIGIDAIRE ledenico, jamčeno za eno leto kot nova, se proda za \$159.50. Vpraša se na 819 E. 185 St., KE 5700

B. J. RADIO SERVICE 1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM INDOOR—OUTDOOR Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players Vse delo jamčeno

TEKOM ČASA, ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določene dogovora. Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK 6131 ST. CLAIR AVE. vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St. Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv. Tel.: EN 5013

Oblak Mover Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka 1146 East 61 Street HE 2730

LASJE MOŽJE IN ŽENE!

Alli so vaši lasje brezbarvni, mrtvi, izpadajo? Da, strežnica Loreen Johnston vam lahko pove kaj storiti z nezmožnimi stanjem kože na vaših glavih, in navzven sta dva zdravilnika. Na plešasti glavi se nam je posrečilo, da so pričeli rasti lasje. Slednji hvali znano Loreen Johnston zdravljenje za rast las. V temu poslu smo preko 20 let. 14 do 20 "treatments" dobite v zaboju za \$25— nekaterih do 32 "treatments" in lasje pričnejo rasti. Za postrežbo s temi v našem uradu računamo \$5 vsako pot ali 3-krat za \$10. Dajte priložnost s tem zdravljenjem takoj, če hočete polno glavo las.

Uradne ure vsak ponedeljek, torek in sredo 9. zj. do 9. zv. J. G. & C. J. PRODUCTS COMPANY 9200 HOUGH AVE., RA 3773

**JOS. ŽELE IN SINOVI**  
POGREBNI ZAVOD  
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583  
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.  
Mi smo vedno pripravljene za najboljšo postrežbo.  
COLLINWOODSKI URAD:  
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

**STEVE F. PIRNAT**  
6516 ST. CLAIR AVE. HEnderson 3500  
Cleveland 3, Ohio  
POSILJA DENARNA NAROČILA, v evropske države; vse pošiljave so jamčene.  
PRODAJA ZABOJE, za obleke in jstvine, sprejema pakete, ter vse potrebno uredi za odposlati v stari kraj.  
VRŠI URADNE NOTARSKESK POSLE, ter za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrnete na naš urad.  
STEVE F. PIRNAT

**CLEVELAND**  
JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI!  
V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

**ENAKOPRAVNOST**  
ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.  
**Enakopravnost**  
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

**Zemljišča**  
SLOVENKA ali HRVATICA v starosti med 35 in 50 letom za hišna opravila v Chagrin Falls; dobra plača; 2 odrasli oseb. Ima en dan v tednu prosto. Pokličite EX 7450 med 10. zj. in 1. pop.

**PRAZNO—SE LAHKO VSELITE**  
Odprto v soboto in nedeljo 2-6 pop. Hiša za eno družino, 6 velikih sob v prvostorjem stanju. Mnogo drugih dodatnih posebnosti. Cementiran dovoz in tri zidane velike garaže, ki so zelo pripravne za obrtnika. Cena zelo znižana. Nahaja se na  
1193 E. 170 St., od Grovewood Ave.